

Asia: VN/14010/2024

Valtioneuvoston asetus sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausunnoissa näkemystä erityisesti siihen, miten käytettävissä oleva tukimäärä tulisi jakaa eri hankkeita (kattavan verkon latauskentät, ydinverkon latauskentät sekä vetytankkausasemat) varten, jotta parhaiten saavutettaisiin AFIR-asetuksen tavoitteet ja toisaalta saataisiin vaihtoehtoiset käyttövoimat lisääntymään raskaassa liikenteessä. Vuodelle 2024 on käytettävissä yhteensä 10 miljoonaa euroa.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Yrittäjät pitää erittäin tärkeänä valtion panosta vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittämiseen ja tuen osoittamista nimenomaan raskaan liikenteen jakeluinfraan. Vaihtoehtoisten käyttövoimien kattava jakeluinfra on perusedellytys sähkö-, kaasu- ja vetykäyttöisten ajoneuvojen yleistymiselle. Luotettava näkymä jakeluinfran kehitykseen antaa eväitä elinkeinoelämälle ja kuljetusyrittäjille uusiin kalustoinvestointeihin ja sitä kautta raskaan liikenteen päästöjen vähentämiseen toimitusketjuissa.

Tavoite tuen kohdistamisesta parhaiten markkinoiden muodostumista ja käyttövoimamuutosinvestointeja tukeviin sekä kustannustehokkaimpiin hankkeisiin on tässä vaiheessa kannatettava. Myöhemmin, jakeluverkon jo jonkin verran kehityttyä, tulee varmistaa tarkoituksenmukainen kattavuus.

Suomen Yrittäjät ehdottaa, että tukea voisi hakea nykyisen asetuksen mukaisesti edelleen myös kaasun tankkauspisteisiin. Perustelumuiustiossa viitataan aiheesta Euroopan komissiolle heinäkuussa 2022 tehtyyn esinotifikaatioon, johon ei ole tullut vielä vastausta. Säilyttämällä hakumahdollisuus asetuksessa mahdollistetaan tarvittaessa myös kaasun osalta ripeä eteneminen komission päätöksen saapuessa ilman uutta säädäntötarvetta.

Kun paikallisen joukkoliikenteen jakeluinfrainvestointien tukimahdollisuus asetuksesta poistetaan jo vakiintuneen tilanteen vuoksi, tulee kuitenkin raskaan liikenteen julkisten latauspisteiden soveltuvuus ja sijainti pitkämatkaisen, kaupallisen joukkoliikenteen tarpeisiin huomioida.

Ehdotuksen mukaan tukea voitaisiin myöntää vain TEN-T ydintieverkolle tai TEN-T ydintieverkon ulkopuoliselle kattavalle TEN-T tieverkolle. Suomen Yrittäjät katsoo, että tukea tulee voida myöntää myös kattavan verkon satamien jakeluinfrainvestointeihin, mikäli latauskentät ovat julkisia ja vapaasti käytössä. Tämä edesauttaa vientiteollisuuden vähäpäästöisten toimitusketjujen toteutumista ja tukee teollisuuspoliittisia tavoitteita.

Tukikriteerien tulee joltain osin olla sallivampia ja itse valinnassa arvioida hankkeiden toteutuskelpoisuutta ja ulkoisvaikutuksia. Esimerkiksi tulee huomioida investointien vaiheittainen eteneminen latauskenttien laajentamisessa sekä antotehon kasvattamisessa. Samoin energiavarastointia ei ole syytä sulkea pois hakukriteereistä, jotta kantaverkon kytkentärajoitukset eivät hidastaisi jakeluverkon kehitystä.

Suomen Yrittäjät katsoo, että tukimäärän jaossa tulee tässä vaiheessa painottaa raskaan kaluston sähkölatausinvestointeja. Tukimäärä on verrattain pieni, joten kohdentamista joudutaan priorisoimaan. Tuen vaikuttavuus kasvaa, kun se suunnataan tässä ajassa suurimman potentiaalinen tuomiin hankkeisiin sekä ydinverkolla että muulla kattavalla verkolla. Lisäksi on hyvä mahdollistaa työ- ja elinkeinoministeriölle joustava hankkeiden muutosvaltuus, jos jokin tuen saanut hanke peruuntuukin. Näin päästään tavoitteiden suuntaan ripeästi. Seuraavassa vaiheessa priorisointia tulee tarkistaa.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Sini Puntanen

liikenne- ja kaupunkipolitiikan asiantuntija

Puntanen Sini
Suomen Yrittäjät